

Мета: ознайомитись із процесом перших колоніальних завоювань європейців у Новому Світі; з'ясувати, як загинули цивілізації індіанських народів; вміти характеризувати діяльність історичної особи.

Основні терміни та поняття: Конкіста, конкістадори, метрополія, колоніальна система, колоніальні війни, «революція цін».

Основні дати та події: **1495 р.** — король і королева Іспанії видали указ, яким дозволяли всім бажаючим споряджати експедиції до нових земель на заході для пошуків золота; **1519 р.** — захоплення Е. Кортесом держави ацтеків; **1532 р.** — завоювання Ф. Пісарро імперії інків.

Першими завойовниками Америки були іспанці й португальці. Наприкінці XV ст. Іспанія переживала переломний період своєї історії. Розвиток мануфактур і торгівлі, зародження верстви буржуазії і наявність в Іспанії збіднілих дворян — ідальго, зумовили появу великої кількості шукачів пригод. Ці люди були зацікавлені в пошуку нових джерел збагачення, ринків збуту та захопленні вільних земель. Королівська влада обох країн потребувала золота для утримання армії, флоту та чиновників. У заморській колонізації була зацікавлена також католицька церква, яка сподівалася повернути в католицизм місцеве населення.

Зустріч цивілізацій доколумбової Америки і європейської цивілізації поклала початок завоюванню Нового світу — Конкісті.

Конкіста — епоха завоювання іспанцями й португальцями територій Центральної і Південної Америки наприкінці XV-XVI ст.

Колоніальні війни — збройні зіткнення між великими державами за перерозподіл колоній.

«Революція цін» — знецінення грошей унаслідок падіння вартості золота і зростання цін на товари першої необхідності.

Колоніальна імперія — імперія, що заснована на експлуатації колоній.

Колонія — територія чи країна, що позбавлена власної незалежності та перебуває під владою іншої держави.

З монополією іспанців на торгівлю в Новому світі змирилися далеко не всі. У середині XVI ст. до колонізації долучилися англійці, французи й нідерландці. Купці різних європейських країн робили спроби відновити торгівлю на атлантичних шляхах, але іспанці всіляко перешкоджали цьому. Доходило до відвертого піратства. У «своїх» водах іспанці зупиняли й грабували кораблі англійських і французьких торговельних компаній. У відповідь монархи цих країн надавали своїм «купцям» право грабувати кораблі іспанців, тим самим перетворюючи їх на піратів на службі у королівської влади — каперів.

Доколумбові цивілізації Америки			
Характеристика	Майя	Ацтеки	Інки
Місце розташування	Півострів Юкатан	Центральна Мексика	Північна Америка
Влада	Влада жерців і військової знаті	Перехід до спадкоємної влади	Влада царя (Сапа Інка)
Основні заняття	Землеробство, полювання, рибальство, ремесло, праця рабів	Іригаційне землеробство, виплавка металів (мідь)	Землеробство (зрошення та добрива), ремесло, скотарство (лами)
Культура і наука	Архітектура (храми у вигляді східчастих пірамід), скульптура, знання з астрономії та математики	Архітектура (скельні храми), піктографічне письмо	Транспортна система, календар, вузликове письмо, знання з астрономії, математики, медицини

Домашнє завдання: Домашнє завдання: прочитати параграф § 3 та виконати в зошиті питання з листа самоконтролю.